

OKAN MÜDERRİSOĞLU:

“Ankara Forumu’nun varlığı bir şans”

Sabah Gazetesi Ekonomi Yazarı Okan Müderrisoğlu: “Ortadoğu barışında Türkiye’nin ve Türk özel sektörünün de bulunması Filistin’i de aşan sonuçlar yaratacaktır.”

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin (TOBB) Ankara Forumu’nun altıncı toplantısını kısaca değerlendirebilir misiniz?

TOBB’un öncülüğünde, Kudüs’te gerçekleştirilen Ankara Forumu Altıncı Toplantısı’nı izleme fırsatı buldum. Dinlerin buluşma adresi, küresel ihtilafların doğum yerinde düzenlenen toplantı birkaç yönden ilginçti. Forum; ilk etapta, Filistin yönetimindeki bölünmüşlüğü, “barışın özelleştirilmesi” projesini durdurulması için alternatif çözüm arayışlarına sahne oldu. Daha önce Gazze’de kurulması düşünülen Erez Sanayi Bölgesi’ne ilave olarak bu kez Batı Şeria’da da yer bulunmasına çalışıldı. Gazze Şeridi’nde Hamas’ın, Batı Şeria’da Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas’ın etkin olması, İsrail’i tanımayı reddeden Hamas yönetiminin uluslararası toplumdan izole edilmesi, TOBB’un çabalarına engel teşkil etmedi. Ankara Forumu’nun bir diğer çarpıcı yönü ise İngiltere Eski Başbakanı Tony Blair ile yapılan görüşmeydi. BM, AB, ABD ve Rusya’dan oluşan Dörtlü Yapılanmanın Ortadoğu Özel Temsilcisi konumundaki Blair’in, TOBB Başkanı’na, “Tam da aradığım proje” demesi emeklerin boşa gitmeyeceğinin güvencesi gibiydi. Ve nihayet Filistin tarafının yer belirleme konusunda, kuru sözlerin ötesine geçmesi, İsrail tarafının ise güvenli ticaret için gerekli ortamı yaratması da önemli.

● **TOBB'un bu husustaki çalışmalarını nasıl görüyorsunuz ve etkileri sizce ne olur?**

Samimi söylemek gerekirse, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, bu projenin peşine düştüğünde fazlasıyla “romantik” bulmuştum. Bugün gelen noktada, küresel oyuncu haline gelen bir TOBB var karşımızda. Devletin resmi kurumlarının dışında sivil toplum kuruluşlarının bölgesel ve küresel sorunlar konusunda devrede olması Türkiye için yeni bir deneyim. Bu nedenle TOBB'un başarısı gelecekteki benzeri girişimler için de gösterge olacaktır. Öte yandan Ankara Forumu'nu koordine ettiği görülen TEPAV'ın kendi içinde yeni bir sistem kurması da kaçınılmaz. Birbirinden farklı konulara bölünmüş TEPAV Başkanı'nın, Ankara Forumu'nun da sekreteryası görevini üstlenmesi yerine, küresel projelere odaklı profesyonel bir ekip oluşturulması daha fazla yarar sağlayacaktır.

● **Filistinliler'in ekonomik olarak güçlendirilmesinin Türkiye'nin ticari ilişkilerinde ne tür bir gelişme yaratacağını düşünüyorsunuz?**

Konuya sadece, Filistin'in ekonomik bakımdan güçlendirilmesinin Türkiye'ye sağlayacağı kısa vadeli faydalar açısından bakmamak gerekir. Şüphesiz, Filistin'in devlet kimliğinin tanınması, ekono-

nomik gelişme sürecine girmesi, özel sektörünün güçlendirilmesi temel hedefler olarak ortada duruyor. Ama bunun da ötesinde Ortadoğu barışında Türkiye'nin ve Türk özel sektörünün de bulunması Filistin'i de aşan sonuçlar yaratacaktır. Sadece dış yardımlar üzerine kurulu Filistin Ekonomisi'nin, kendi ayakları üzerinde duran, serbest piyasa ekonomisine inanan, Türkiye'yle sağlam bağları olan yeni bir yapıya kavuşturulmasına ancak saygı duyulur.

● **Kotasız, gümrüksüz bir sanayi bölgesinin oluşturulması erken bir girişim mi, yoksa bu konuda geç mi kaldı, nedenleriyle açıklayabilir misiniz?**

Filistin'de Nitelikli Sanayi Bölgesi kurulması girişimi, bugünün gözlüyle bakıldığında “hayal” gibi duruyor. Ancak, bir şey yapılmadan boşa aktırılan yılların İsrail-Filistin arasındaki düşmanlığı körüklediği de görülüyor. İş adamlarının pratik ve etkili çözümleri, kâr merkezli yaklaşımları, hükümetler üzerindeki baskı gücü göz önüne alındığında, kurulacak sanayi bölgesinin dünyanın ortak çıkarları ile uyumlu olduğu açık bir gerçek.

● **Konunun gündeme geldiği günden bu yana yapılan çalışmaların uluslararası bir desteğe ulaştığını düşünüyor musunuz, uluslararası arenaya taşınması konusunda TOBB neler yapabilir?**

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve ekibi daha ilk günden Ankara Forumu'na uluslararası toplumun ilgi ve desteğini çekmeye çalıştı. Dünya Bankası'nın projeyi sahiplenmesi, İngiltere Eski Başbakanı Blair'in, Ortadoğu'da yapmayı düşündükleri açısından Ankara Forumu'nun varlığını bir şans kabul etmesi, gerek İsrail gerekse Filistin devlet başkanlarının projenin arkasına siyasi iradelerini eklemesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin de Cumhurbaşkanı ve Başbakan düzeyinde desteğini esirgememesi doğru bir yolda mesafeler alındığını gösteriyor.